

КЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ МИСТЕЦЬКО-ХУДОЖНІЙ
КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ» ДОР»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 19
ПРО ВИМОГИ ПОВОДЖЕННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ У ПОБУТІ,
ПІД ЧАС ПІШОХІДНОГО РУХУ НА ВУЛИЦЯХ НАСЕЛЕНОГО
ПУНКТУ ТА ПІД ЧАС КАНІКУЛ

м. Дніпро, 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
КЗ «ДФМХКК» ДОР»
«12» жовтня 2020 р.
№ 318

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 19
ПРО ВИМОГИ ПОВОДЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ У
ПОБУТІ, ПІД ЧАС ПІШОХІДНОГО РУХУ НА ВУЛИЦЯХ
НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ ТА ПІД ЧАС КАНІКУЛ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності розроблена відповідно до вимог «Правил дорожнього руху в Україні» та вимог безпеки у побуті. Кожен повинен твердо пам'ятати, що тротуар – для пішоходів, а проїзна частина – для транспорту.

1.2. Інструкція обов'язкова для дотримання та виконання здобувачами освіти коледжу у побуті, у коледжі, у гуртожитку та інших організаціях і закладах, під час знаходження на канікулах, а також при переміщенні на вулицях, дорогах, тротуарах, на водоймищах і в інших місцях. Мета розробки інструкції - безпека здобувачів освіти коледжу.

1.3. Під час руху пішоходів по тротуарам, пішохідних переходах, переходах проїзної частини дороги, на подвір'ях, на територіях організацій та закладів усі здобувачі освіти мають бути обережними, уважними та дотримуватись вимог «Правил дорожнього руху в Україні». Пішохід може почувати себе у безпеці тільки на тротуарі. На проїзній частині пішохід, при недотриманні правил руху, піддає себе небезпеці.

1.4. Особливо необхідно не забувати про правила дорожнього руху під час канікул, коли людина найбільше розслаблена чи спішить. Перед початком канікул, куратори студентських груп здобувачам освіти проводять інструктажі з безпеки життєдіяльності та охорони праці по темі, як безпечно себе поводити у побуті, під час канікул на дорогах.

1.5. Усі пішоходи мають знати, що за порушення вимог Правил дорожнього руху в Україні для пішоходів вони несуть персональну відповідальність. Адже порушення допущені пішоходом можуть стати причиною дорожньо-транспортної пригоди, під час яких трапляються ушкодження здоров'я та летальні (смертельні) випадки.

1.6. Необхідно звертати увагу на звукові та світлові сигнали транспорту, що рухається, світлофори, а також на попереджувальні знаки і написи, які установлені у місцях пересування транспорту.

1.7. Завжди, де б ви не знаходились, на пішохідному тротуарі чи проїзній частині дороги, у разі наближення транспортного засобу із спеціальним

проблисковим маячком червоного чи синього кольору та спеціальним звуковим сигналом, необхідно утриматись від переходу проїзної частини або негайно її залишити. Це можуть бути швидка допомога, поліція, пожежна команда, газова аварійна служба, державне керівництво і інші.

1.8. Переходити вулицю дозволяється тільки у зазначених місцях, де встановлено вказівник «Перехід» по пішохідних доріжках. Переходячи вулицю у недозволеному для переходу місці, пішоходи піддають своє життя небезпеці.

Правила вуличного руху вимагають переходити вулицю не поспішаючи, упевнено, уступаючи дорогу транспорту, не допускати раптових рухів.

1.9. Кожна людина повинна допомагати товаришам засвоювати і точно виконувати правила вуличного руху, а тим хто порушує їх, роз'яснювати до яких наслідків це може призвести.

1.10. Порушення правил руху їзди *на велосипедах*, як і правил користування суспільним транспортом, приводить до нещасних випадків. По проїзній дорозі (узбіччі) на велосипеді рухатися дозволяється тільки дітям, які досягли 16 років.

1.11. З метою попередження аварійних ситуацій на дорогах, на вулицях міста рух транспорту та пішоходів регулюється світлофорами та регулювальниками, дорожніми знаками, вказівками напрямку руху транспорту та пішоходів.

1.12. Перехрестя, на якому рух регулюється світлофором автоматичним чи дистанційною кнопкою включення, називається регульованим перехрестям.

1.13. Сигнал світлофора *червоного кольору* не дозволяє пішоходам переходити вулицю, а транспорту (незалежно від виду) проїздити. *Як виключення безрейковому транспорту дозволяється при червоному сигналі поворот вліво*. Червоний колір означає: «Стій! Зупинися!».

1.14. Сигнал світлофора *жовтого кольору* забороняє пішоходам починати перехід вулиці, а транспорту – проїзд. Жовтий колір світлофора попереджає: «Увага! Приготуйся!».

1.15. Сигнал світлофора *зеленого кольору* дозволяє рух транспорту та пішоходам. Зелений колір світлофора подає команду: «Шлях вільний! Можна йти!».

1.16. У тих випадках, коли на перехресті знаходиться регулювальник, пішоходи зобов'язані підкорятися вказівкам регулювальника, якщо вони навіть не відповідають сигналам світлофора.

1.17. Значення жестів регулювальника:

– якщо регулювальник стоїть до пішоходів і транспорту правим чи лівим боком з витягнутою рукою уздовж грудей, то пішоходам і транспорту дозволяється прямолінійний рух через перехрестя. Такий жест відповідає зеленому сигналу світлофора;

– якщо положення регулювальника грудьми або спиною до пішоходів і транспорту з витягнутою уздовж грудей рукою чи опущеними руками – відповідає червоному сигналу світлофора і забороняє рух через перехрестя;

– якщо регулювальник стоїть з піднятою вгору рукою, то пішоходам і транспорту починати рух *не дозволяється*. Такий жест відповідає жовтому сигналу світлофора.

1.18. Кожний здобувач освіти під час занять та канікул, чи знаходження у будівлях та на територіях коледжу, повинен дбати про особисту безпеку і здоров'я, та безпеку і здоров'я осіб, які знаходяться поряд.

1.19. Відповідальність за безпеку здобувача освіти на канікулах та у побуті першочергово несуть батьки, сам здобувач освіти, а потім куратор студентської групи, якщо він не провів здобувачеві освіти первинний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності перед початком зимових чи літніх канікул.

РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІШОХОДА ПЕРЕД РУХОМ

2.1. Кожний здобувач освіти чи інша особа перед початком руху, як пішохід, повинен визначитись куди та у якому напрямку йому необхідно рухатись. Відповідно до мети з якою він іде та місця, куди він направляється, одягнути відповідне зручне взуття.

2.2. Якщо кількість пішоходів складає групу, то переміщатись по тротуарі, як пішохід, необхідно, в залежності від ширини тротуару, у кількості не більше як по три особи у рядку, щоб не заважати руху зустрічних пішоходів.

2.3. Для безпеки пішоходів, на тротуарі не можна стояти великими групами та розмовляти, тому що це заважає руху пішоходів.

2.4. Перед рухом та під час руху пішохід повинен звертати увагу на попереджувальні знаки та написи (таблички) «Бережись автомобіля», «Бережись трамвая» і інші забороняючі та попереджувальні написи. У місцях де вони вивішені, потрібно бути особливо уважним.

2.5. Перед початком руху необхідно вийняти із вух навушники, які затупляють слух та реакцію на звукові сигнали.

2.6. Якщо здобувач освіти буде рухатись у темоті чи в умовах недостатньої видимості, він повинен взяти ліхтарик та одягнути одяг, який буде його виділяти на дорозі.

РОЗДІЛ 3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РУХУ ПІШОХОДА

3.1. Під час літніх чи зимових канікул, перебуваючи на вулиці та ставши учасником дорожньо-транспортного руху, необхідно *чітко виконувати правила дорожнього руху*:

– рухатись по тротуарах і пішохідних доріжках, дотримуючись правої сторони, не заважаючи руху зустрічним пішоходам;

– за межами населених пунктів, де немає тротуарів, рухаючись узбіччям чи краєм проїзної частини, необхідно йти назустріч руху транспортних засобів з лівого краю дороги, щоб бачити транспорт, який рухається назустріч та уступити йому шлях;

– переходити проїзну частину тільки на пішохідних переходах, у тому числі підземних і наземних, а у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;

– у місцях, де рух регулюється, керуватися тільки сигналами регулювальника або світлофора;

– чекати транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;

– на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, дозволяється виходити на проїзну частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;

– *не дозволяється* вибігати на проїзну частину, влаштовувати ігри на проїзній частині або поблизу неї, переходити проїзну частину поза пішохідним переходом та спеціально установленими місцями;

– *не дозволяється* стояти позаду автомашин, проходити поміж них тому, що у випадку раптового їхнього руху, можна отримати травму від удару чи наїзду автомашини;

– мопеди та велосипеди мають бути обладнані звуковим сигналом і світловим повертачем: спереду – білого кольору, по боках – жовтогарячого, позаду – червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; необхідно чітко дотримуватись правил дорожнього руху;

– водіям мопедів і велосипедів, інвалідних колясок *не дозволяється*: керувати транспортом з несправними гальмами, звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися по автомагістралях, коли є поряд велосипедна доріжка; рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках; їздити, не тримаючись за руль та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів; буксирувати інші транспортні засоби;

– на інших засобах для катання (скейт-борд, самокат, ролики, тощо) необхідно обирати місце на дитячих чи інших майданчиках, на яких такі катання дозволені, на проїзну частину виїжджати *не дозволяється*;

– здобувачі освіти повинні виконувати зазначені вимоги, а також Правила дорожнього руху України, про які дізналися на заняттях з безпеки життєдіяльності, виховних годинах, в інших навчальних спеціалізованих установах, на предметних уроках;

– перебувати поблизу залізничних колій малолітнім дітям, віком до 16 років, без супроводу дорослих, *не дозволяється*;

– *не дозволяється* робити фото селфі у місцях руху любого виду транспорту.

3.2. Не дозволяється:

– переходити залізничні колії, автодороги в не установлених місцях, а також ходити уздовж полотна залізничної колії;

– підлазити під залізничні вагони;

– проходити між роз'єднаними вагонами, тому що від поштовху вагонів можна бути затиснутим буферами вагонів;

– стояти позаду автомашини, проходити поміж них;

– входити і виходити на ходу транспорту, який рухається;

- їздити на підніжках, виступах трамвая;
- їздити на дугах, буферах і тамбурах залізничних вагонів;
- відкривати двері транспорту, який рухається, до повної його зупинки;
- їздити на бортах кузова вантажних машин;
- входити в трамвай, автобус, тролейбус через вихідні двері і навпаки – виходити через вхідні двері;
- перевозити вогнебезпечні і вибухові речовини та предмети у транспорті.

3.3. Здобувачі освіти, використовуючи транспортний засіб, повинні сидіти або стояти тільки у спеціально призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування, яке призначене для тримання пасажирів.

3.4. Переходити залізничні колії та автомобільні дороги дозволяється тільки у місцях відведених спеціально для цієї мети.

3.5. Перехід вулиць та площ потребує від здобувача освіти підвищеної обережності, а саме:

- переходити вулицю необхідно у місцях, де лініями позначені пішохідні доріжки. Там де лінії відсутні, переходити проїзну частину дороги необхідно на перехрестях, у місцях, де рух транспорту регулюється;
- починати перехід необхідно тільки на зелений сигнал світлофора або дозволяючий жест регулювальника;
- сходячи із тротуару, необхідно подивитись ліворуч, а дійшовши до середини вулиці – праворуч, пропускаючи при цьому транспорт, що їде;
- переходити вулицю потрібно по прямій. Такий перехід скорочує час перебування на проїзній частині, дає можливість у випадку появи транспорту, вчасно зупинитись, щоб його пропустити;
- якщо ви переводите через дорогу особу меншу за віком, тримайте її за руку;
- при переході вулиці, де знаходиться автотранспорт (автобуси, автомобілі, тролейбуси, мотоцикли) їх необхідно обходити тільки позаду на відстані не ближче 1 метра, а транспорт, який рухається по коліях - трамваї і залізничний потяг – попереду, інакше пішохід може не помітити зустрічний транспорт і потрапити під його колеса. Дуже небезпечно пролазити під вагонами;
- якщо під час переходу вулиці вас застигне транспорт, що рухається, ви спокійно зупиніться, щоб водій знав, з якої сторони вас об'їхати. У цій ситуації не допускайте паніки, не треба метатись на проїзній частині зі сторони в сторону;
- ні в якому разі *не дозволяється* перебігати вулицю перед транспортом, що рухається: бажання заощадити секунду може привести до нещасного випадку. Необхідно пам'ятати, що водій не може зупинити відразу машину, що рухається, особливо якщо машина велика чи важко завантажена. З моменту початку гальмування транспорт проходить ще значну відстань, що називається гальмовим шляхом. Довжина гальмового шляху залежить від швидкості руху, маси автомобіля та стану дороги. Легковий автомобіль, що рухається зі

швидкістю 30 км за годину по сухій і рівній дорозі зі щільним покриттям, після початку гальмування проходить іще 6 метрів, вантажний автомобіль та автобус – 10 метрів, тролейбус – 16 метрів, а трамвай – 30-35 метрів. Чим швидше їде машина, тим довший буде її гальмовий шлях. Він значно збільшується при русі по слизькій і вологій дорозі;

– площі варто переходити не по прямій, а перетинаючи проїзну частину лише у визначених місцях.

3.6. Вимоги безпеки руху на велосипедах. Здобувачі освіти, що проявляють цікавість до їзди на велосипедах і користуються ним як засобом переміщення по місту, чи з метою спорту, повинні знати правила їзди на велосипедах. Переміщатись по спеціальній доріжці для велосипедистів. Велосипед має бути обов'язково обладнаний гальмом, звуковим сигналом та номерним знаком. При їзді на велосипеді у нічний час, устаткування велосипеда має складати: передній ліхтар, задній ліхтар (червоний) чи світловий відбивач.

3.7. Велосипедистам не дозволяється:

- їздити по тротуарах і пішохідних доріжках;
- навчатися їздити на вулицях, площах та дорогах;
- їздити не тримаючись руками за кермо;
- їздити в перегонки;
- їздити удвох на одному велосипеді;
- перевозити предмети, що заважають керуванню велосипедом;
- їздити на велосипеді, тримаючись за транспорт, який рухається;
- їздити одночасно по декілька велосипедистів в ряд.

3.8. Велосипедистам дозволяється:

– їздити на проїжджій частині дороги на відстані не більше 1-го метра від тротуару. Їзда на велосипедах у зоні руху транспорту небезпечна;

– при груповій їзді на велосипедах їхати один за одним на відстані не менше 2-х метрів;

– у командах велосипедистів та інших організованих колонах рухатись не більш ніж по чотири в ряд, дотримуючись правил руху, установлених для організованих походів;

– керувати велосипедом дозволяється дітям, що досягли 14 років, а велосипедом, обладнаним мотором – підліткам не молодшим 16 років.

3.9. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, у спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, *здобувачі освіти повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:*

– не дозволяється брати з собою вогнебезпечні предмети, які можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, сигарети, легкозаймисті речовини, вогнепальну рідину тощо);

– не дозволяється палити;

– під час виїзду на природу, багаття розводити тільки у присутності дорослих, під їх керівництвом, у дозволених місцях;

– користуватися газовою плитою у побуті (удома) необхідно тільки із спеціалізованим електричним приладом для вмикання;

– не дозволяється здобувачам освіти застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, гас та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення;

– не дозволяється застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, яке виготовлене із горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо);

– не дозволяється застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння;

– не дозволяється установлювати стільці, крісла тощо, конструкції, які виконано з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захищати предмети проходи та аварійні виходи із приміщень;

– у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайомі, чи чужі предмети, які носять характер побутової техніки, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших приміщеннях, усе це може призвести до вибуху (отруєння газом) та надзвичайної ситуації;

– не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, які живляться струмом. Виходячи із дому чи гуртожитку, відключити від електричної мережі усі електроспоживачі. Користуватись електроприладами дозволяється лише сухими руками;

– у разі виявлення запаху диму, обірваних дротів чи не заізолюваних дротів, іскріння дротів, негайно повідомити дорослих, у гуртожитку вихователя та коменданта;

– не скупчуватися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях фойє;

– беручи участь у масових заходах, не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечні ситуації у приміщеннях та відкритих майданчиках, дотримуватися правил пожежної безпеки;

– у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, появи диму – негайно вийти на повітря (за двері, балкон) і покликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвати своє ім'я та прізвище, коротко описати ситуацію: про наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону та територіальну адресу де трапилась пожежа, яка кількість поверхів будівлі;

– при появі запаху газу в квартирі (у побуті) чи приміщенні ні в якому разі не вмикати;

– електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відкрити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була включена, вийти із приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 або 101 у пожежну охорону (службу надзвичайних ситуацій), назвавши своє ім'я, прізвище, свій номер телефону, коротко описавши ситуацію.

3.10. Під час канікул здобувачі освіти повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, у

громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі приміщень з чужими людьми, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти і не спілкуватись із незнайомцями, особливо не передавати їм цінні речі, ключі від дому (квартири), навіть, якщо вони назвалися представниками правоохоронних органів, одразу необхідно кликати людей на допомогу та швидко йти до людей;

- не сідати й не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони питають, як проїхати на вулицю, скажіть, що не знаєте, а самі йдіть далі;

- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10 років можна лише до 20.00 годин, до 14 років до 21.00 годин, до 18 років до 22.00 годин; у темну пору сезону – до настання темряви;

- діти мають право не відкривати двері дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомиць питає вас, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро: вони в сусідів, а в цей час, не підвищуючи тону голосу, зателефонуйте батькам, а двері незнайомцям не відкривайте;

- тримайтесь подалі від тих, хто влаштовує бійки, не втручайтесь у суперечки дорослих і не провокуйте словами, діями агресивну поведінку, яка може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими керуйтеся толерантними відносинами;

- не заходьте у під'їзд, у ліфт із незнайомими людьми; не сідайте у несправний ліфт; одразу кличте на допомогу, якщо незнайомиць провокує якісь дії відносно вас. Будьте уважними, оглядайтесь назад й перевіряйте, чи не йде за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між будинками й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться й відійдіть убік, щоб людина пройшла повз;

- під час перебування на дискотеці завчасно попросити батьків зустріти вас після заходу; керуватись загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку рухами й словами. У разі небезпечної ситуації звертатись до служби охорони закладу, викликати поліцію за номером 102, зателефонувати батькам;

- не вчиняти дії, які можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми, за законодавством України, вважаються особи віком до 18 років.

- батьки неповнолітніх, що не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному стягненню, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП).

3.11. Під час канікул здобувачі освіти повинні виконувати правила щодо запобігання захворювань на грип, інфекційні, кишкові захворювання, педикульоз тощо:

- при нездужанні не виходити з дому, негайно викликати лікаря – не контактувати з іншими особами щоб не передати інфекцію іншим людям;

- у хворого має бути окреме ліжко, посуд, білизна;

- приміщення провітрювати постійно;

- у разі контакту з хворим, одягати марлеву маску;

- хворому дотримуватись постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник, якщо вони не визивають алергію; чітко дотримуватись рекомендацій лікаря;
- постійно мити руки з милом, особливо перед прийняттям їжі (у тому числі фрукти, овочі), не їсти брудних овочів і фруктів, ретельно їх мити, обдавати окропом (кип'ятком);
- з метою запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову, добре змиваючи мийний засіб; довге волосся у дівчат має бути зібране у зачіску, не користуватися засобами особистої гігієни (розчіскою) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужий одяг, головні убори, а також не передавати іншим свій одяг. Одяг із костюмерної перед поверненням прати;
- не вживати самостійно медикаментів, медичних препаратів, не рекомендованих лікарем;
- у разі, якщо ви почуваете себе погано, а дорослих немає поряд, викликайте швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер особистого телефону, домашню адресу, своє прізвище та ім'я і обов'язково зателефонуйте батькам.

3.12. Якщо здобувач освіти знаходиться біля водоймища (річки, озера, ставка) під час дощу та грози, необхідно швидко вийти із води та цієї зони, відключити телефон та зайти у будь-яке приміщення, де відсутні протяги. Можна сховатись у автомобілі при закритих вікнах. Не дозволяється ставати біля водоймищ під час грози та дощу під дерево, антени, опорні лінії електропередачі та притулятись до металевих конструкцій, це небезпечно для життя. Не пересуватись щільною групою, необхідно розосередитись. Не використовувати відкриті транспортні засоби (велосипед, мотоцикл, мопед, скутер).

3.13. Не затримуватись на узвишші. Найкраще місце, щоб сховатися від блискавки – низина (яма, канава, яр). Слід пам'ятати, що піщаний і кам'яний ґрунти безпечніші, ніж глинистий.

3.14. Якщо студент прийшов на водойму купатись, то спершу необхідно зосередитись чи придатна ця зона для купання, вияснити глибину водоймища, візуально визначити швидкість руху течії води. Визначити відстань до попереджувальних буйків, за які запливати не дозволяється. Перевірити відсутність витоку промислових та каналізаційних нечистот у водойму. У такому місці може бути багато інфекції, яка може стати причиною отруєння. Якщо витоки продуктових відходів, то у такому місці можуть бути мухи, щури та миші, які являються основними розповсюджувачами бактерії лептоспірозу, яка не піддається лікуванню і, під час укусу людини, призводить до смертельних наслідків.

3.15. У зимовий період не дозволяється:

- кататись на санчатах, лижах чи ковзанах поблизу дороги. Якщо у здобувача освіти з'явилось таке бажання, то необхідно іти на крижану (льодову) арену взявши ковзанки і кататись, під керівництвом інструктора:

- по тротуарі переміщатись близько до приміщень, тому що із кривлі можуть падати сніг та крижані бурульки (сосульки);
- одягати взуття на високих підборах, та слизькій підшві;
- грати у сніжки чи футбол на тротуарах і рухомих частинах вулиці – навіть найдосвідченіший водій не в змозі одразу зупинити машину, особливо по слизькій дорозі.

3.9. Під час відвідування цирку чи звіринцю, не дозволяється іти на безпосередній контакт із тваринами, особливо хижаками та ядовитими видами тваринництва.

3.10. Не дотримання цих вимог може призвести до важких травм.

РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ КАНІКУЛ

4.1. Після закінчення канікул, якщо під час канікул були якісь негаразди із здоров'ям необхідно сходити до лікаря та упевнитись у тому, що ваш стан здоров'я задовільний. Якщо стан здоров'я не зовсім задовільний, взяти у лікаря довідку та попередити про це куратора групи здобувачі освіти.

4.2. Якщо виникали якісь проблеми у побуті, необхідно їх вирішити до початку начального року.

4.3. Якщо здобувач освіти після канікул, у разі виїзду їх за кордон, виявив якесь недомагання, повинен негайно звернутись до лікаря, тому що захворювання можуть бути не типовими для громадян України, а лікування може бути тривалим та дорогим.

РОЗДІЛ 5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПРИ АВАРІЙНІЙ СИТУАЦІЇ

5.1. Небезпеку здобувачам освіти може представляти рух транспорту: залізничного, автомобільного, електричних і автомобільних кранів, ручних візків, підіймальних механізмів, гужові повозки, мотоцикли, велосипеди.

5.2. Аварія, це раптове лихо, що вирішує долю чи діло з виникненням обставини, яка характеризується невизначеністю і складністю прийнятих рішень, стресовим станом людей та гострою конфліктністю, ушкодженням здоров'я людей, матеріальною шкодою. Це подія, яка тягне за собою важкі наслідки: переверот, знищення, руйнування, пожежі, приголомшливе раптове лихо, яке має смертельні наслідки чи каліцтво.

5.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, у спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо, здобувачі освіти повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:

- під час канікул не дозволяється наближатися та перебувати біля водоймищ без супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей, особливо взимку, коли вода покрита кригою – не дозволяється виходити на кригу для попередження провалу під неї;

– не дозволяється наближатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, у залишених напівзруйнованих будівлях для запобігання обрушень будівельних матеріалів та попередження травм і загибелі;

– не дозволяється вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;

– пересуватися необхідно обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичний рух, не штовхатись, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитись під ноги, щоб не перечепитись, не провалитись в яму чи у відкритий каналізаційний люк;

– не підходити на вулиці до обірваних, обвислих дротів або дротів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гул, це знак того, що дроти можуть бути під електричною напругою, а якщо вони торкаються землі, то розтікання напруги буде іти на землю, а це небезпечно для пішоходів шаговою напругою;

– не дозволяється підходити ближче ніж за 5 метрів до електричних шаф, лазити на верх стовпа із високовольтними дротами, тому що можна отримати ураження електричним струмом від високовольтних живлень електричних мереж, не дозволяється робити селфі;

– бути обережним на дитячих майданчиках та парках відпочинку, особливо близько електричних атракціонів, які рухаються: спочатку переконатись, що гойдалки чи атракціони, турніки, прилади справні, сильно не розгойдуватись і не розгойдувати інших, щоб не призвести до травмування, падіння;

– не виходити на дах багатопверхівки, з метою попередження падіння з висоти;

– не підходити до відкритих вікон, мити вікна дозволяється тільки зсередини приміщення, бажано, у присутності дорослих, не сідати на підвіконня, не нахилятись на перила, парапети сходинок для запобігання падіння з висоти;

– не спускатись у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища: там може бути присутній отруйний газ, отруйні комахи та гризуни.

– не контактувати з незнайомими тваринами для запобігання укусів хворих на сказ тварин;

– якщо поряд знаходиться змія, гадюка, павук постарайтесь не провокувати їх на укус (не рухатись, не махати руками чи палицею) викликати спеціальну бригаду по тел. 101.

5.4. Вимоги безпеки життєдіяльності та охорони праці здобувачів освіти, у разі виникнення надзвичайної або аварійної ситуації:

– не панікувати, не кричати, не метушитися, зосередитись, конкретно і спокійно виконувати команди дорослих, які перебувають поряд;

– зателефонувати керівнику групи здобувачів освіти чи батькам, коротко повідомити про ситуацію, повідомити про місце свого перебування;

– застосовувати всі знання й правила, отримані на заняттях з ОБЖД, виховних годинах, навчальних заняттях.

5.5. Якщо аварійна ситуація чи нещасний випадок трапились під час здобування освіти у коледжі, негайно повідомити куратору студентської групи, заступнику директора по навчальній роботі чи адміністрації коледжу. Написати пояснювальну записку про те, що трапилось чи свідками якої ви стали.

5.6. *Якщо здобувач освіти отримав травму*, під час занять чи у побуті, необхідно негайно надати йому домедичну допомогу. Здобувач освіти, який отримав травму чи став свідком травмування, сповіщає про нещасний випадок куратора студентської групи, а він повідомляє адміністрацію коледжу (директора, заступника директора, завідувача відділенням, голову профспілки) та інженера з охорони праці. Домедичну допомогу надавати згідно Інструкції з охорони праці « Під час надання домедичної допомоги», діючої у коледжі, дотримуючись особистої безпеки. У разі серйозної травми, сповістити і батьків та викликати швидку допомогу по телефону за № 103, з любого телефонного апарату або організувати транспортування постраждалого до медичного закладу. Під час надання домедичної допомоги необхідно керуватися наступними принципами: правильність, цілеспрямованість, швидкість, осмислення, рішучість і спокій. Місце травмування, по можливості залишити без змін.

5.7. *Під час огляду* потерпілого установити вид та важкість травми, спосіб обробки рани та місця ушкодження, визначити, які необхідні засоби надання домедичної допомоги у залежності від даних можливостей та обставин.

5. 8. Поводження з постраждалим (потерпілим):

5.8.1. Важливо, щоб потерпілого заспокоїли. Уточнити де конкретно постраждалий відчуває самий сильний біль. Потерпілому важливо відчувати, що він у біді не сам і йому допоможуть. Під час надання домедичної допомоги необхідно уміти правильно поводитись з постраждалим, уміти правильно зняти з нього одяг та взуття. Особливо це важливо при переломах, сильних кровотечах, втраті свідомості. Перевертати і тягнути за вивихнуті та зламані кінцівки – це значить збільшити біль, визвати ускладнення і більовий шок. При наданні домедичної допомоги користуватись медичними засобами із медичної аптечки, яка знаходиться у чергового сторожа, лікаря, приймальній директора, кабінеті охорони праці, відповідальної особи коледжу.

5.8.2. Постраждалого необхідно правильно підняти, а у разі необхідності перенести на інше місце.

5.8.3. Підіймати травмованого необхідно обережно, підтримуючи знизу. Для цього нерідко вимагається допомога іще 2-3 чоловік.

5.8.4. *При пошкодженні верхньої кінцівки* одяг знімають спочатку із здорової руки. Потім із пошкодженої, притримуючи при цьому всю руку знизу. Подібним способом знімають з нижніх кінцівок штани (брюки).

5.8.5. Якщо зняти одяг із потерпілого важко, то її розрізають по швам. Знімання із потерпілого одягу та взуття необхідно виконувати двом особам.

5.8.6. *При кровотечах* у більшості випадків достатньо просто розрізати одяг вище місця кровотечі. Особа, яка надає допомогу при пораненні повинна вимити руки з мийними засобами, одягнути резинові рукавички чи обмотати руку целофановим кульком. Якщо це неможливо то намазати пальці 5 %-ним

спиртовим розчином йоду. Торкатися до рани руками та промивати її водою не дозволяється. Якщо поранення незначні, крововилив обробити 3 % – ним розчином перекису водню, який сприяє швидкому зсіданні крові, та накласти на рану, марлеву пов'язку. Якщо крововиливи значні, негайно викликати швидку допомогу, або транспортувати постраждалого до медичного закладу, визначитись яка судина пошкоджена, можливо є необхідність накласти джгут на 5-10 см вище рани (не довше ніж на 1:30 години із періодичним послабленням затяжки джгута). Під джгут покласти записку про час його накладання. Голими руками до місця виливів крові не торкатись, з метою запобігання інфекції ран у постраждалого та у особи, яка надає допомогу.

5.8.7. *При пораненні склом* або іншим предметом рану промити великою кількістю дистильованої води або тампоном змоченим розчином борної кислоти спиртовим або розчином перекису водню. Осколки скла вийняти за допомогою пінцета і знову рану промити розчином борної кислоти спиртовим або розчином перекису водню. Якщо рана забруднена, бруд видаляється навкруги, але ні в якому разі не з глибинних шарів рани. Шкіру навколо рани обробити розчином йоду або розчином брильянтового зеленого, рану перев'язати та звернутись до медичного закладу.

5.8.8. *При опіках*, коли одяг прилипає або навіть припікається до шкіри, тканину необхідно обрізати навколо місця опіку. З метою запобігання ускладненню травми не дозволяється тканину відривати від місця опіку. Пов'язка накладається поверх обпеченої ділянки шкіри.

5.8.9. Поводження з постраждалим являється важливим фактором у комплексі надання першої допомоги. Невірне поведження з постраждалим знижує ефективність допомоги.

5.8.10. *Внаслідок удару* об твердий предмет або падіння можуть пошкодитись м'які тканини, розтягнутися зв'язки. Це проявляється у вигляді припухлості, синця у місці удару. Щоб надати допомогу, необхідно надати спокій пошкодженій ділянці і покласти на неї 3-4 рази холод (щоразу на 1 годину з інтервалом 15-20 хв.). У разі удару носа, що супроводжується кровотечею, не дозволяється сякатися. Голову слід нахилити вперед, легко затиснувши крила носа пальцями на 10-15 хвилин. За умови удару голови треба забезпечити спокій. Під час транспортування, постраждалого слід покласти на спину, підклавши під голову подушку або м'яку тканину. Не дозволяється здобувачу освіти з такою травмою самостійно йти до лікарні.

5.8.11. При отруєннях негайно звернутись до лікаря або визвати швидку допомогу. Отруєння бувають різного характеру та з різними наслідками.

5.8.12. У разі отримання сонячного удару, постраждалого необхідно перенести у тінь, злегка збризнути обличчя водою, дати доступ до свіжого повітря. Якщо людина в запамороченому стані, на відстані дати понюхати нашатирний спирт, намочивши ватку. Викликати швидку допомогу.

5.8.13. Якщо людина зимою, будучи на водоймищі, провалилася під лід сама, необхідно не панікувати, а кликати на допомогу. Намагатися вибратись на кригу на спині, розкинувши руки для збільшення площі опори та виштовхуючи себе ногами на міцний лід у тому напрямку, звідки прийшли. Вибравшись з

води, відповзтіть подалі від пролому й виходьте на берег тим же шляхом, яким прийшли. Знайдіть можливість швидко перевдягнутися в сухий одяг у теплому приміщенні.

5.8.14. Порядок рятування людини, яка провалилася під лід:

– побачивши людину, яка провалилася під лід, насамперед гукніть їй, що йдете на допомогу;

– наближайтесь по кризі до постраждалого поповзом, розкинувши руки та ноги. Найкраще при цьому спиратись на дошку, лист фанери, лижі. Занадто наближатися до пролому криги не можна;

– наблизившись до постраждалого, киньте йому рятувальне коло, рятувальний кінець Александрова, довгий шарф, довгий пояс, дерев'яну жердину, лижу, гілку з дерева;

– витягнувши постраждалого із води, швидко заведіть його до теплового приміщення, перевдягніть у сухий одяг, зігрійте теплим чаєм і грілками на шиї, грудях, потилиці та в паховій ділянці;

– при зупинці у постраждалого дихання або серцебиття, негайно викличте швидку допомогу та розпочніть заходи реанімації, якщо ви знаєте, як її виконувати.

5.9. У разі виникнення пожежі у побуті, у гуртожитку, у приміщенні, де здобувач освіти знаходиться, чи спрацюванні пожежної димової сигналізації у будівлі, негайно припинити усі роботи, вийти із приміщення, сповістити про пожежу батькам, сусідам та окриком близьким дорослим особам, які зможуть взяти на себе відповідальність за подальші дії. Якщо пожежа виникла в електромережі, дорослі мають негайно відключити джерело подачі електричного струму. Не допускати у зону пожежі людей. Дії мають бути скоореговані дорослою особою. При необхідності викликати *пожежну команду по телефону «101»*. Гасити пожежу здобувачам освіти самостійно не рекомендується, щоб не допустити травмування та розповсюдження осередку пожежі.

5.10. Якщо виникає необхідність гасити пожежу вогнегасниками (у коледжі для гасіння пожежі придбані вуглекислотні та порошкові вогнегасники) необхідно пам'ятати, що на виході внутрішньої середи із вогнегасника ВВК піна досягає температури -78°C , що може призвести до опіків та обмороження шкіри чи очей, при потраплянні її на людину. Вага вогнегасника ВВК-5 досягає 14,5 кг. Підіймання такої ваги здобувачам освіти віком до 18 років не дозволяється (норма – не більше як 12,6 кг).

5.11. При виникненні будь-якої аварійної ситуації необхідно не допускати виникнення паніки, яка може ускладнити ситуацію та призвести до травмування. Всі дії (гасіння пожежі, надання домедичної допомоги, ліквідація загрози терористичного акту, стихійного лиха) виконувати під керівництвом відповідальної особи, забезпечивши особисту безпеку та безпеку особам, які знаходяться поряд.

5.12. Якщо виникла аварійна ситуація техногенного характеру, а ви знаходитесь на території коледжу, необхідно сповістити сторожа чи

охоронника відділення, директора, фахівця з питань цивільного захисту коледжу і діяти під їх керівництвом.

5.13. У разі загрози терористичного акту чи зловмисних дій необхідно викликати службу поліції за номером телефону «102». Виклики служб екстреної допомоги безоплатні.

5.14. У разі, якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, необхідно зателефонувати у службу екстреної допомоги, за наступними номерами телефонів:

- 101 – управління з надзвичайних ситуацій, пожежна охорона;
- 102 – служба поліції;
- 103 – швидка медична допомога;
- 104 – газова служба.

Коротко опишіть ситуацію, назвіть адресу, де відбулася надзвичайна ситуація, назвіть своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

5.15. За можливості, залиште територію аварійної небезпеки, попередивши відповідальну особу за усунення аварійної ситуації чи куратора студентської групи.

Узгоджено

Інженер з охорони праці

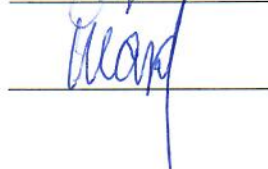
О. П. Самохвалова

Практичний психолог

Т. М. Паслюченко

Юрисконсульт

М. В. Шакіна